

Mantua Decisio XV. Lib. VII.

summum duc. 949. ex causa Adoharum corporum feudalium, quam ad summum ducat. 2329. pro releviis regio fisco per viam transactionis solutis, nulla fuit difficultas, nam cum in venditione Cardinalis, promiserit lites quomodolibet super bonis venditis, vel eorum parta motas, in omni iudicio &c. ad omnem, & simplicem emporis, & suorum requisitionem tories, quiescuerit, in se suscipere, & eumdem emporem indennem relevare &c. exinde sequitur, quod cum non agatur in iudicio formalis evictionis, sed liberacionis à moleftis, ipso, quod venditor illas superveniente agnoscit, statim adstrictus remanserit ad cuiuslibet litiis suspicionem, liberando emporem ab omnibus damnis, expensis, & interest, etiam absque illa ejusdem litis denunciatione, ut communiter tenet DD. in l. ex eis, C. de evit. Tractionis var. lib. 3. tit. de emp. & vendit. 4. n. 12. Mangil. de evit. q. 5. n. 6. Grat. dec. March. 13. n. 58. optim. Rot. dec. 220. n. 1. & legg. apud Stafil. de Salvian. & in Roman. seu Albanen. Vinearum coram Eminentia Archiepiscopio Mediolanen. in rec. 287. p. 17. & dec. 68. utroque per tot. p. 18. approbat in eadem causa coram me sub die 7. Maii 1585. q. extensio fortius, quia promissionem suam Cardinalis juramento confirmavit, & hodie versatur queffio cum minoro, seu pupillo, ex qua duplice circumstantia statim, ac venditor note placet, & imminentis evictionis scientiam habuit, Regalibus Principiis nullam currere praetereptionem, testatur Modern. ad Aſſid. in addit. ad sua contraria. 46. n. 101. & seq. regis de Philipp. differ. p. 32. n. 68. prout contra suam opinionem judicatum referi ipem Rota sua obiecto allegato subsequenti cont. 13. n. fin.

Sed igitur irrefragabilis responſio, quod aut transactio fuit utilis, & necessaria, quais respectu convincitur ex dictioriam ad defendendum, qualis ad hunc effectum requiriatur, attenta clausula iterato in instrumento expressa, ad omnem & simplicem emporis, & suorum requisitionem, & notariat Bart. in l. denunciatio in principe de Adult. Abb. cons. 49. n. 1. 9. 2. Dec. conf. 74. n. 1. & seqq. Grat. disp. 578. ex n. 1. iuramentum obligacionem efficiacem reddit, Mangil. de evit. q. 4. n. 37. & tandem Cardinalis ignoraverat minoris transactio, quia etiam supervenia polli stipulatum contractum, ex minus operae valuit ob mutationes personarum irregularium in mora, seu remissionem requiri denunciations ad tradita per Hondon. cons. 38. n. 35. & seqq. l. 2. Leotard. de uir. q. 2. 2.

Qoniam pro omnimoda remotione objecti, in quo totum residet hujus cause momentum, non solum animadvertisit, quod requiri in instrumento venditionis convenia, tamquam verbis generalibus explicata, & merum compoditum emporis recipiens, intelligenda esset de simplici significacione, non de qualificare, in citatione ad defendendum, Cald. de emp. 31. n. 72. de simili formulae horum formulæ Sperell. dec. 107. n. 72. & 83. & melius in dec. 130. n. 5. & 23. Sed ultraeius admissio etiam contra naturam revidet hujus cause momentum, non solum animadvertisit, quod requiri in instrumento venditionis convenia, nec etiam fuisse denunciationem litiis vere excitatoriam, iuxta secundam speciem expressam, adhuc illam non defecisse dicendum est, scilicet manifeste convinct subsequente effectu, seu Epifola responsiva ejusdemmodem Cardinalis Archiepiscopi Bavenensis Patrio Pupilli directa, ut signanter commemorat se ferapissima ad duos Residentes Regie Camera, unum Judicem, alterum fisci Patronum in causa deputatos, insuper Adden. Che nelle scritture da me congegnate vi sono li difetti di tutto quello, che si pretende dal fisco - Implicat enim ut alibi non omni prorsus veritatem inuidit, quod venditor ad tales proceder diligenter nulla praemissa ut praetenditur oppositione aut requisitione ad defendendum, quando maximè confirmavit, ac fatus est ex scriptura pridem a se confugatis quaecumque defensiones defini posse pro elendis praetensionibus fisci, unde in his terminis bene applicatur Doctrina Jafon. in l. non solam, & morte sub n. 39. ff. de nov. oper. uniuersitatis qui apposita ad casum nostrum loquendo inquit, quod denunciationem in genere a Venditore non impugnata sufficiat, ut inde censeatur etiam requisita defensio, ea ratione, quod non aliis finis in illa considerari possit, & comprehendat Covar. med. 17. sub n. 5. Menoch de præsumpt. lib. 2. præsumpt. 23. n. 1. lib. 2. Hodierum ad Surd. dec. 22. n. 5. & 6. Sperell. dec. 130. n. 19. & de scientie item adhuc nulliter denuncia tam, respondit Rot. cor. Cavaler. dec. 311. n. 6. & 7.

Atque ex his opus affect expendere ulterius efficaciam iuramenti, vel privilegium minoris atatis; & tamen singula discutendo notum est, quod licet iuramentum portauerit naturam actis, super quae apponitur, id tandem interligatur quoad primordialem, & substantiam illius naturam, non vero quoad accidentalem, prouest item scienti de-

nunciare, iuxta individuali vel Rot. dec. 69. p. 2. divers. 8 & eam secundo tradunt Mangil. de evit. q. 88. n. 37. Sperr. d. dec. 130. sub n. 3. Allegata vero ignorantia minoritatis non relevat, nam ea non obstante, & absque illa, interpellatio ne, adhuc more in beneficium minoris ipsa, ac legis ministerio contrahitur, ad litteram Text. in l. 3. ibi: In min orum persona res ipsa, & ex solo tempore tarda premissi solutioni rece pto. Non mora fieri creditum est, in quibus causis in integr. ref. non est necessaria.

Supposita ex predictis sufficienti vendoris requisitione pro aſſumenta liberatione à moleftis, extranea à praefenti hypothesi vifa est alia exceptio, quod Tutores improviso nimis confilio tranfergerint cum regis fisco, quando repel le poterant moleftias, verdictis exceptionibus Pupillo competentibus; quionam unica prescritionis exceptio, que pro Pupillo neglecta dicitur, haud fecurè poterat fundari in facto negativo praetermissis solutionis onerum fundatum per spatum 170. annorum, & ultra, quia sola centenaria suſciceret ad acquirendam omnitudinem libertatem etiam contra fiscum abique illa titulis allegatione, ad notandum per Fajard. alleg. fisc. 15. n. 67. Rot. consil. 12. n. 21. nam quodcumque sit, in talis opinio seruetur in regno Neapolitano, dum contrariam, portius receptam esse, & in hujusmodo de Regalibus Principiis nullam currere praetereptionem, testatur Modern. ad Aſſid. in addit. ad sua contraria. 46. n. 101. & seq. regis de Philipp. differ. p. 32. n. 68. prout contra suam opinionem judicatum referi ipem Rota sua obiecto allegato subsequenti cont. 13. n. fin.

Sed igitur irrefragabilis responſio, quod aut transactio fuit utilis, & necessaria, quais respectu convincitur ex dictioriam ad defendendum, qualis ad hunc effectum requiriatur, attenta clausula iterato in instrumento expressa, ad omnem & simplicem emporis, & suorum requisitionem, & notariat Bart. in l. denunciatio in principe de Adult. Abb. cons. 49. n. 1. 9. 2. Dec. conf. 74. n. 1. & seqq. Grat. disp. 578. ex n. 1. iuramentum obligacionem efficiacem reddit, Mangil. de evit. q. 4. n. 37. & tandem Cardinalis ignoraverat minoris transactio, quia etiam supervenia polli stipulatum contractum, ex minus operae valuit ob mutationes personarum irregularium in mora, seu remissionem requiri denunciations ad tradita per Hondon. cons. 38. n. 35. & seqq. l. 2. Leotard. de uir. q. 2. 2.

Qoniam pro omnimoda remotione objecti, in quo totum residet hujus cause momentum, non solum animadvertisit, quod requiri in instrumento venditionis convenia, tamquam verbis generalibus explicata, & merum compoditum emporis recipiens, intelligenda esset de simplici significacione, non de qualificare, in citatione ad defendendum, Cald. de emp. 31. n. 72. de simili formulae horum formulæ Sperell. dec. 107. n. 72. & 83. & melius in dec. 130. n. 5. & 23. Sed ultraeius admissio etiam contra naturam revidet hujus cause momentum, non solum animadvertisit, quod requiri in instrumento venditionis convenia, nec etiam fuisse denunciationem litiis vere excitatoriam, iuxta secundam speciem expressam, adhuc illam non defecisse dicendum est, scilicet manifeste convinct subsequente effectu, seu Epifola responsiva ejusdemmodem Cardinalis Archiepiscopi Bavenensis Patrio Pupilli directa, ut signanter commemorat se ferapissima ad duos Residentes Regie Camera, unum Judicem, alterum fisci Patronum in causa deputatos, insuper Adden. Che nelle scritture da me congegnate vi sono li difetti di tutto quello, che si pretende dal fisco - Implicat enim ut alibi non omni prorsus veritatem inuidit, quod venditor ad tales proceder diligenter nulla praemissa ut praetenditur oppositione aut requisitione ad defendendum, quando maximè confirmavit, ac fatus est ex scriptura pridem a se confugatis quaecumque defensiones defini posse pro elendis praetensionibus fisci, unde in his terminis bene applicatur Doctrina Jafon. in l. non solam, & morte sub n. 39. ff. de nov. oper. uniuersitatis qui apposita ad casum nostrum loquendo inquit, quod denunciationem in genere a Venditore non impugnata sufficiat, ut inde censeatur etiam requisita defensio, ea ratione, quod non aliis finis in illa considerari possit, & comprehendat Covar. med. 17. sub n. 5. Menoch de præsumpt. lib. 2. præsumpt. 23. n. 1. lib. 2. Hodierum ad Surd. dec. 22. n. 5. & 6. Sperell. dec. 130. n. 19. & de scientie item adhuc nulliter denuncia tam, respondit Rot. cor. Cavaler. dec. 311. n. 6. & 7.

Atque ex his opus affect expendere ulterius efficaciam iuramenti, vel privilegium minoris atatis; & tamen singula discutendo notum est, quod licet iuramentum portauerit naturam actis, super quae apponitur, id tandem interligatur quoad primordialem, & substantiam illius naturam, non vero quoad accidentalem, prouest item scienti de-

Super Mat. de Donationibus, &c.

ad debita particulari, nempe adhois praeteritis, allaque re leviorum onera tunc imperata taxata, ad quae subsequitur accusatoria liberatio, Eſtanti d. Transactioni, e pagamenti preſi d. deſſorū affatio liberato a geni alia praetensione, che poſſe tenere ſi Regio Conſeglio di dover conſeguire maggior quantità coi di ducati 9149. per ad. corporis noſtrai raffai come per ducat. 23 29. per cauſa di deti rilievo. Stat enim ſimil quod terminatis annuis adhois cum augmentatione ad rationem ducatorum 102. uti ſupradictis eff. ſicut ultra hanc taxam quidquam amplius praetendere non poſtet, & tamen ſolutus interad camdem rationem preteritis adhois adhuc non remittere preſcriptionem futurum, pro forma Transactionis expofulat, qua cum debito recipiens in quantitate, non in ſubfuntia, ad illam tantum restringi debet, quantumvis generalis, & amplius obligatio debitoris in ſubſtantibus non impugnata, ad Text. in l. qui cum Tutoribus, ff. de transact. & de emp. & in l. Empor. Pradi. & Lucius Titus, ff. de patr. Rot. cor. Pamphil. deciſ. 502. n. 1. & 2. & latius coram Arguello. dec. 37. n. 2. n. 6. n. 6. Et ita approbando in reliquis utriusque decisionis fundamenta, refolutorum fuit, utraque &c.

ROMANA, SEU NEAPOLITANA.

Liberationis à moleftis.

Luna. Februario 1690.

Argumentum habetur in deciſ. 15.

S U M M A R I U M.

1. **S** Tipulatio indemnitaris fuisse emporis falso, commissa dicatur statim, ac empis moleftias, & dannum patitur.
2. **D**annum ex evictione, vel moleftis refolutorum, statim dicatur liquidatum, & confitit in certa ſumma platta.
3. **E**victione, ſi indemnitas non praefatur, & venditor non fuerit interpellatus.
4. **I**nterpellatio venditoris debet effe requisitoria ad defendendum causam, vide n. 6.
5. **R**esponſo interpellationis debet cohærere.
6. **I**nterpellatio a Venditore non impugnata ſemper presumitur fata ad excidendum prolis defensione, & n. 7.
7. **C**ontra occultanem omnis admittitur per ſempit.
8. **I**nterpellatio Venditoris excitatoria ſuppletur ex illius Juramento prefrito in contrahit venditionis, & n. 10. & 11.
12. **C**onclusio de magis admittitur, ſi juramentum neutrum fit praefatum per simplici contrahit venditionis, ſed precice ſuper promissa relevatione indemnitaris Emptoris.
13. **D**ata ſciencia moleſtia, in venditore vera contrahit re ipsa favore minoris, & n. 16.
14. **E**t ſi venditor notitiam non habet emporis moleſtiam effe minorum.
15. **P**ro minori potest interpellare conjuncta persona.
16. **A**ppellatio non ſolit admittitur decretis Regia-Camera Neapolitana ſuare fisci.
18. **I**nterpellatio defectus non attenditur, quoties confitit nullas competere defensiones.

DECISIO XVI.

IN venditione feudi Carovicelli, & Serre nove, quam cl. 1. m. Card. Galafaldus fecit Josepho Granapiero inter cetera non ſolum ſe obligavit de evictione, ſed promisit omnem item in ſe ſupercide ad omnem ſimplicem emporis, & ſuorum requisitionem, & cumdem indemnem penitus relevare per paciam ampliū extenuare in prima decisione precedentis instantie ſub die 15. Junii 1685. cor. bo. me. Albergato; cum autem poſtmodum Marchi Nicolaus d. emporis filius, & heres, dum efſet in pupillari estate, paſſus fuerit plures moleſtias à Regio Fisco, & ex cauſa corporis ſeſtudinum, que reperta fuerint non taxata in Adhuc regia, coactus fuerit ſolvere per compositionem ducatos 9149. & ulterius pro releviis an d. venditionem decurſus, & non foliis, alios ducatos 2349. & demum gravatus fuerit majori onere Adhuc in futurum pro d. corporibus, que reperta fuerint non taxata, à ducatis annuis 43, ad ducatos 102. pro his omnibus cum adverſis hereditatem d. Cardinalis indemnitarum petiſſi rejeclis coram A.C. in gradu appellatiois ſententiam favorabilem in Rota obtinuit pravis tribus decisionibus prima ſciliſſe d. die 15. Junii 1685. coram Albergato, ſeunda 23. Junii 1687. tercia 10. Maii 1688. coram R. P. D. meo Benincasa.

Et magis quia pro defensoribus hereditatis Galafaldus in omnium fuit exhibita Epifola missiva ac denunciatoria d. Archiepiscopi, que quidem uti concernens negotium valde notabile, praetium non potest deperire, vel facerat à diligentissimo Cardinale: unde in odium ipſorum refutatio prætūrū exprefſa requisitoria ad defendendum

Abb. in cap. accipimus ſub n. 5. de fid. Infram. Aſſid. dec. 13. n. 8. 20. Bich. dec. 2. 2. Rot. in rec. dec. 178. n. 8. p. 6.

Ex alia, etiam ratione celiſſat difficitate ſtante jura mento preſtitio per D. Cardinalem pro adimplimento rotius contrachit, quod habet vim formalis interpellationis, ut probatum fuit in præteritis decisionibus, non quidem ex eo, quod juramentum ampliēt obligationem, ſed quia efficacius obligat, & ex ipſo interpellat, Seraph. de priu. juv. cap. 49. n. 1. Gutierrez. ed. roſa. p. cap. 61. n. 19. Covar. var. reſol. lib. 3. cap. 17. ſub n. 5. Rot. lat. diſcuſio articulo, dec. 69. n. 10. & legg. 9. 2. diſcuſio ſub die 387. ſub n. 9. p. 17.

Non obſtantibus deduciſſis, & in contrarium cumulatis per defensores hereditatis, cum quia Rota tenet contraria ſententiam, ut in decisionibus mox alia allegatis, tum quia alia allegati in contrarium ſupponunt nullam omnino factam fuſſe denunciationem; unde ſecus ſit admittendum in hoc cauſa, in quo quidem eff. an in denunciatione Cardinalis fuerit requisitus, & excitatus ad ſupponendum defensionem ſtante jura mento, quod ex ipſo interpellat, ex ſupra allegatis; tum quia in hoc cauſa agitur de juramento preſtitio

11 n. 10. & legg. 9. 2. diſcuſio ſub die 387. ſub n. 9. p. 17.

Non obſtantibus deduciſſis, & in contrarium cumulatis per defensores hereditatis, cum quia Rota tenet contraria ſententiam, ut in decisionibus mox alia allegatis, tum quia alia allegati in contrarium ſupponunt nullam omnino factam fuſſe denunciationem; unde ſecus ſit admittendum in hoc cauſa, in quo quidem eff. an in denunciatione Cardinalis fuerit requisitus, & excitatus ad ſupponendum defensionem ſtante jura mento, quod ex ipſo interpellat, ex ſupra allegatis; tum quia in hoc cauſa agitur de juramento preſtitio

12 n. 18. ſol. matrim. Menoch. conf. 128. num. 15. Covar. cap. 175. n. 5. Cratian. decipt. 175. n. 3000. & ſeqq. cum aliis plene relatis apud Mangil. de evit. q. 4. n. 31. & 39.

Prefertis quia resagebatur cum Pupillo, cuius favore data ſciencia litiis in venditore, mora contrahitur re ipſa in contrahit ſubſtantib. bona fidei, Covar. d. cap. 175. n. 4. Mareſcot. var. reſol. lib. 2. cap. 17. ſub n. 6. Guzman. de evit. q. 1. num. 20. Mangil. ed. traſl. q. 88. n. 39. cum aliis in prima decisione ſub die 15. Junii 1685. & antea.

Habet enim actor intentionem fundatam in d. pao ampliū relevationis indemnitarum, cuius ſtipulatio comiſſa dicitur ſtatim, ac empotis moleſtias, & dannum patitur, Abb. conf. 43. per tot. lib. 1. Guzman. de evit. q. 266. n. 1. ad debito

Mantissa Decisio XVII. Lib. VII.

debitore scientia minoris atatis, quia lex operatur ipso iure independenter à scientia praescripta, & suppledio Interpellationem, ex favore, & privilegio minoris atatis, Menoch, de arbitr. cas. 220. n. 17. Surd. dec. 18. n. 6. Covar. dec. cap. 14. 17. n. 4. lib. 3. neque obligatio Cardinalis poterat dici incerta, cum imo certò seiret, se obligatum esse ad suscipiendam litem, & ad defendantiam emptorem.

Ex quibus non oblitus quod dictum denunciationem factam fuisse ab extraneo, feliciter ab Episcopo patro Pupilli quem non confitit fuisse ejusdem tuteorem, quia tamquam conjuncta persona valide denunciare potuisse videbatur tum etiam quia Cardinalis personam d. Archiepiscopi approbat, cum eo certè agendo de causa defensione : rum demum quia stante juramento, & pupillari atate, sufficit scientia quoquomodo sumpta, ut ex doctoribus supradictis.

His ita firmatis non oblitus d. compositionem cum fisco fuisse voluntaria, preterea cum pupillus poterat se defendere exceptione centenariae præscriptiois, quia solutio fuit coacta mentu subfalsationis omnium fructuum sive fiscus fuisse quereratur, & subfalsari mandaverat, & ulterius confit causam fuisse defensam, calculum regii rationatoris fiantibus bus deducens fuisse diminutum à ducentis 109232. à ducentis calculatis ad ducentos 18224. oppositam centenariam eaq; non obstante prolatum decretem definitivum in regia Camera, in qua juxta stylum Tribunalis non admittitur appellatio suspensa, sic notat, Reverter. dec. 178. de Marini, ad endem n. 7. & idem nullum aliud competebat remedium, nisi compendiuni cum potestimmo adversario ne cum ingenti iactura oportenter pati omnium fructuum sub hastationem.

Principiū vero quia unica exceptio centenaria non admittitur in d. Regia Camera, nisi ad effectum compendiuni ex plene deductis in ultima decisione R. P. D. mei Benincasa, s. fn. & agnoscit ipse Cardinalis Venditor, qui judicialiter etiam A.C. denunciatus ad causa defensione de veritate præteritis, & non solitus, in quibus ejusdem centenariae militabat exceptio defensionem ut pote desperatum neglexit.

Ex quibus de sumebant domini, quod extranea erae disputatio validitatis denunciationis, cuius defectus non atten-dit, quando contra evincendum nulla competit defensio, ad globo, in tempor. s. de aet. emp. ibique Bart. Covar. d. cap. 17. n. 6. Margil. de evit. q. a. n. 55. cum ibi cumulatis.

Demum Dominus non videbat immorandum super tertio capite, competence scilicet actionis, quanto minoris emperor emisit ab auctor. Adhoam in futurum à ducentis 43. ad annos ducentos 102. cum expeditissim constet augmentum non procepsisse ex voluntate sua facilitate emptoris, ut obligetur, sed re discussa per decretem definitivum Regia Camera, quia eodem tempore condemnavit ad præteritas, & futuras Adhoas corporis antiquitus justitiae reliquis vera plene satisfactis decisio 23. Junii 1687. coram R. P. D. meo Benincasa, cum qua domini transferunt, Utraque, &c.

R. P. D. CACCIA.

Romana Pecuniaria.
Luna 5. Maii 1687.

ARGUMENTUM.

Tot Jure deputandi sunt Curatores, qui sunt contrahentes; haec tamen iuris conclusio procedit, quando causa contrahendi, & obligatio effetur diversa, secus vero ubi est unica aquiliter recipiens omnes Minores, vel Mulieres, & statutum non disponit, quod tot sint curatores, quoniam contrahentes, quia tunc potest pro omnibus authorizari contractus ab unico Curatore; & multa in decisione afferuntur pro validate transactiois initia per Mulierem, ad declarationem Discur. 28. Card. de Luca de Contractis prohib.

SUMMARIUM.

- 1 Per Transactioem omne Jus remanes extinguitum.
- 2 Transactio sine lito fieri neguit.
- 3 Promissa discussione computorum oritur nullitas liberationis stipularis per mulierem, cum computi non disponitis confire non dicatur de veritate causa ex assertioribus quanti minus juris ipsorum contractantium.
- 4 Redictis rationis remanet inficta, si partis convincantur errore.
- 5 Tot in contractu requiruntur curatores, qui sunt minores, vel mulieres contrahentes,

Super Mat. de Donationibus, &c.

doctrinæ ex adverso allegato; secus vero quando prævia litis, vel timore litis adest, que fatio super ipso calculo, eo quia contendat hinc inde super partibus bonificandis, & ex hac causa, utique pars se presupponat creditricem alterius, prout in casu praesenti presupponerant neptes contra administratorum ibi... eni⁹ oculos credunt se remanere posse creditrices ejusdem D. Gentilis in aliqua summa pecuniarum pro resumis debitorum, sed remanent liquidum, ac in aliis quamcumque, cum promissione nil aliud perendi, nisi resumis de credito, & residuum dotum, sequitur exinde, quod habita fuerit ratio de predictis creditis, quodque propter ea dicantur in liberatione concineri, Coccin. dec. 200. 12. n. 7. cum aliis in dicta dec. 3. Tamen.

Et ita utraque, &c.

R. P. D. MOLINES.

Vervulana Census.

Luna 13. Junii 1687.

ARGUMENTUM.

Dispositio Egidiiana Constitutionis irritans contractus Minoris fidei certis solemnitatibus stipularis est extensis ad totum statum Ecclesiasticum. Eadem constitutio non requirit expressiōem cause in scriptis, & idē ut legitima causa intervenerit dicatur, sufficit decretum iudicis, qui præsumit cum causa decreum interposuisse juxta ea quia notata reperiuntur per Card. de Luc. de contract. probis. dis. 31.

SUMMARIUM.

- 1 Obligatio debitorum, omnis extinguitur actio.
- 2 Solidalis obligatio extinguitur ex quietantia cum placito Debitoris recipienti tantum ratam, reservando iura pro resumis contra alterum obligatum.

3 Exceptiones qua sunt aperte resicendi cedentes, validi repudiantur ad excludendum cestoriarum.

- 4 Constitutione Egidiiana irritans contractus Minoris gestos sine iuramento, conseruauimus proximorum, decreto iudicis, & informatione.
- 5 Biplurale Constitutione dispositio est extensa per summos Pontifices ad totum statum Ecclesiasticum.

6 Minor validi contrahit, omnes solemnitates volitas ab Egidiiana servaverit.

- 7 Infringens potest expiri de iure tempore, per acta alterius notarii, ac etiam per scripturam privatum.
- 8 Infringens per lapsum in prima auctorum præsumit.

9 Constitutione Egidiiana non requirit expressiōem causa in scriptis, quando minor contrahit.

10 Ut in contractu minoris dicatur causa interveniente sufficit, quod iudex decresum interposuerit.

- 11 Nullitas contractus minoris à tertio allegari non potest, & cum. 13.
- 12 Valeret tamen obligari, sicutius possidaret.
- 13 Minor non potest donare, nec cum solemnitatibus.
- 14 Cestoris litigis est nulla.
- 15 Creditor anterior repudiat a posteriori, si ipse anterior retineat bona debitoris, in quibus posterior agere valeret.

DECISIO XVIII.

A Nummum censum fecutorum 48. super certis eorum bonis stabilitibus in solidum imposuerunt anno 1625. Victorius Giovardus de Votolis, Constantius Francus, Julius Melonus, Joannes Baptista Guidottus, Gaspar de Gasparis, Jacobus Campolinus, & Horatius Rubens, quae pro sc. 600. vendiderunt Erminio Mellonio, ut ex publico instrumento coram me exhibito.

Ut autem uniuersaque ex obligatis indemnitate consultum esset, propterrum cuiusvis debitum apparere debitores in recognitione bona fidei inter ipsos sequita singularium ratas distribuerunt, & inter ceteras declararunt ratam Julii Cesari effec. 98. 12. aliam Victorii Giovardi effec. 106. 25. qui ceteris vigilanter in extinctione debiti, primus omnium sumam ratam extinxit anno 1621. cum Julio Cesare Tuto Alberti, & Gregorio pupillorum filiorum, & heredum Erminii creditoris interim defuncti. Deinde anno 1646. propriam similiter ratam extinxit Josephus filius, & heres d. Julii Cesari debitoris cum D. Gregorio factio pubere, cui interim obtigerat corpus predictus census. In quo instrumento Gregorius primidie ratificatione alterius rate census supradicti Victorii, consenit cestationis instrumenti creationis census, nedum pro ratis perfolitus a DD. Victorio, & Josepho, verum etiam pro aliis super

K extan-

Demum quadam cambium fecit. 4000. una cum fratribus, & quinque loca montium, cum damnis, & interesse de cessionis ad Theatrum de Luca Vol. III.

Vindicatis ex his instrumento liberationis à nullitatibus, & oppositionibus deductis à Gregorio, descendentes DD. ad examen exceptionum allegatarum à Spano, dixerunt non posse excludi circumut ex regreli competente reis con-
vents pro relevatione indemnitas contra Spandum uti pos-
se fons bonorum aliorum coobligatorum. Non enim ex-
cludi valeret, ex quo Giovardi non competenter contra Spa-
num eadem via exequitaria, quam ipse habet contra illos pro
solutione fructuum rati confus, cum solū agere valeant a-
ctione hypothecaria in iudicio ordinario pro petitione solu-
ti. Inde non militare exceptionem evitandi inanes circu-
tus, quæ non admittitur, quios refutatio facienda est ex in-
tervallo, dec. 526, n. 16, p. 18, nam cum Giovardi, si solverint Spa-
no tam censum cesum, posset statim ex pacto contractus,
ut quisque ex debitoribus tueretur ad invicem petere
relevationem contra cumdem super bonis coobligatorum ab eo posse, & contra hoc creditum relevationis uti certum,
& liquidum resultans exclaro instrumento, quod facit proba-
tionem probat, nulla competenter Spano post se fons exce-
ptio, sequitur, quod saltem ex aequitate quam servat hoc
Sac. Tribunal. in similibus, & per viam retentiois admitti
debeat compensatio ad evitandum circuitum, etiam quod
debitori pro relevatione non competit via executiva, sed
ordinaria, Rot. cor. Puteo dec. 284, n. 1, lib. 2, in corris.,
cor. Buratt. dec. 277, cor. Bich. dec. 23, n. 3, & cor. Coccin. dec.
148, n. 3, & 4, & in Romana Dorsis 31, Maii 195, s. f. no. cor. ho.
me. Bevilacqua; in decisione autem 526, p. 8, in objecto alle-
gata idem non fuit admissa exceptio circuitus virandi quia
dubitabatur de liquiditate crediti, ut patet ex n. 17.

Neque refert, quod Spamus possessor exciperi posset de anterioribus creditis, nempe quad bona acquista à Mani-
lio Franco, nuncupata Conacapo di Monte, pro dubius
censibus impositis de anno 1628. & 1631, habeat hypothecat-
ura anteriora doris Idorae in eis obligata, & quad bona
empta à Mellariis habeat ad sui favorem hypothecam ante-
riorum doris Helene Mellonia, quibus repellere posse Gio-
vardos a consequenda relevatione, nam de existentia, &
obligatione itorum iurium dotalium legitime non constat
per productionem Instrumentorum in actis, idemque in
decisione habenda est conferidatio, Greg. XV. dec. 224
Cels. dec. 195, usubisque n.s.

Et ita auditus partibus resolutum fuit, &c.

R. P. D. BENINCASA,

Romana Salviani.

Vera. 18. Martii 1689.

A R G U M E N T U M .

Judex deputatus in gradu restitutionis in integrum limita-
tas habet facultates confirmandi, vel infirmandi primum
judicatum, ne valet ex integro merita causa a sumere, non
obstante clausula, quam & quas, potest ex in-
tegro assumere merita causa.

3. Judge confirming primam sententiam non dicunt praeceps
tangam in prima.

4. Judge ad quem cui commissa fuit causa in gradu restitutionis
in integrum, non potest ex clausula quam, & quas, ex in-
tegro tangam in prima assumere cognitionem meritorum
causa, & q. n. 5.

6. Amplius, & sicut postea fuit in prima instantia, quia adhuc
index negavit tangam in prima illam concedere, sed tan-
summodi potest confirmare vel infirmare, & ulterius non
progrexi.

7. Muller ex confessu prefato alienacioni facta per virum dicitur
in re alienata remittere hypothecam, audeo ut in vim illius in
eadem re amplexus agere non posse.

8. In contrario Mulleris, si plures expresso fuerint cause, sufficiat

S U M M A R I U M .

1. J udex deputatus in gradu restitutionis in integrum nil aliud
agere potest, nisi primum judicatum confirmare, vel in-
firmare.

2. Judge ad quem in vim clausula quam, & quas, potest ex in-
tegro assumere merita causa.

3. Judge confirming primam sententiam non dicunt praeceps
tangam in prima.

4. Judge ad quem cui commissa fuit causa in gradu restitutionis
in integrum, non potest ex clausula quam, & quas, ex in-
tegro tangam in prima assumere cognitionem meritorum
causa, & q. n. 5.

6. Amplius, & sicut postea fuit in prima instantia, quia adhuc
index negavit tangam in prima illam concedere, sed tan-
summodi potest confirmare vel infirmare, & ulterius non
progrexi.

7. Muller ex confessu prefato alienacioni facta per virum dicitur
in re alienata remittere hypothecam, audeo ut in vim illius in
eadem re amplexus agere non posse.

8. In contrario Mulleris, si plures expresso fuerint cause, sufficiat

Neque ex eo quia Eleonora petit etiam in prima In-
stantia

R. P. D. MOLINES.

Perufina Salviani,

Luna. 10. Maii 1694.

A R G U M E N T U M .

Obligatio Minoris facta ad effectum extinguenda ex alieno
num subfinitetur, licet solemnitatibus reperiatur destituta.
In defectum proximorum non exigunt deputatio curato-
ris, sed sufficiet decreatum judicis. Ad hoc ut ex defectu
proximorum Minor possit irritare contractum; ex quo
proximiores in loco aderant, tenetur probare, quod
commodè intervenire potuerint, tam in casu, quo Mi-
nor est actor, quam in aliis, in quo fit Reus: & tam in
casu, quando aliqui adhibiti fuerint proximiores, sed
Minor excepto alios magis propinquos adhiberi posuisse.
Quam in alio casu in quo nulli adhibiti fuerint proximiores.
Infinutio per lapsum triginta annorum cum obser-
vantia presumitur, & observantia exigunt continua-
ta per totum d. tempus, cum presumptio praecipue funda-
ta sit in lapsu temporis.

S U M M A R I U M .

1. M inor obligatio in confusione pro causa necessaria
subfinitetur, licet solemnitatibus sit destituta.

2. In contrario minoris ob defectum proximorum non exigunt
deputatio curatores.

3. Minor tenetur probare, quod proximiores commodè posse-
runt intervenire, ad hoc ut ex non interventionem proximi-
orum contractus de nullitate redargui valeat.

4. Prædicta probatio requiritur, sive minor agat, sive excipiatur,
et tam quando nulli adhibiti fuerint proximiores, quam
quando aliqui, itau minor excipiatur alios magis propin-
quos adhiberi posuisse.

5. Infinitus per lapsum triginta annorum cum obser-
vantia presumitur.

6. Ad d. effectum non exigunt observantia continua in toto d.
tempore, dum vis præsumendi infinitum est in lapsu
temporis cum acquiescentia.

7. Minor validè contrahit sine solemnitatibus iuris communis,
si intervenerit ipsius iuramentum.

D E C I S I O N E XXI.

P ro impedienda immissoe Rodulpho decretu per senten-
tiam Rotalem previis duabus decisionibus coram
R. P. D. meo Muro, sub diebus 1. Aprilis, & 26 Junii anni
præteriti, & deinde confirmata coram me, sub die 5. Mar-
ti nuper elapsi, ad predictum di Trilobiciano, quod heredita-
tum est fratrum de Giloliis controverbi censu debitorum;
item in hodierna cause proprieitate rutam confituerunt
personam mulieris contrahentis, Rota post Picad Stat. Urb.
dec. 7, n. 9, & 13. Siquid non præterreundo, quod in causis
prenarratis etiam Mulieris commodum, & interesse verba-
tur, cum non magis expediat Viris, quam feminis, ma-
trimonium contrahere, quod est causa publica, & ad com-
munem pertinet utilitatem, l. in bell. f. media in fin. ibi, pu-
blicis nuptiarum utilitas, f. de Capit. & postlimin. rever. Com. a-
lis fuit congreßus in dec. 360, n. 4, & seq. et dec. 480, n. 2, p. 28, rec. Ni-
hilominus quia etiam admisa renunciacione hypothecæ fuit
per hoc particulari corpore, adhuc Eleonora facta cauta re-
manerat super easter bonis Viri, ut non controveritur,
noluerunt D. ad eò rigoroso inquirere circa utilitatem cau-
se, que sufficit, ut sit vera, quanto, ut in presenti cau-
se, non est damnatio, & laitia, prout ad terminos ipsius gratuiti
beni probat Fenzon, ad stat. Urb. ad cap. 151, n. 30, Grat. discep.
c. 953, n. 22, & 28 Rot. cor. Bich. 240, n. 20, dec. 190, n. 5, et 6, p. 2,
dec. 33, n. 12, par. 17, et dec. 462, sub num. 3, 4, 8, et 9, p. 18.

Advertendum maxime, quod eadem mulier renunciando
simpliciter hypothecæ non se obligavit, nec fideiusticie pro

Viro, quod unicæ a jure prohibetur, cum fideiusticie non
dest iactura, l. i. ex per rot. Cod. ad Sen. Conf. Vell. fed accessit
dumtaxat venditioni pro cautele, & securitate Empotoris,

quod data sufficiente bonorum Viri, ut dictum est, mul-
lerum ei attulit praeditum, tum in aliquo non innipiuit ins-
formale sui crediri, egregie Bald. in prima n. 12, ff. de pacis
Arguell. in l. Subm. ad Velleian. Gallerat. devenient. conf. cor.
pagina renuntiatio n. 4, & seq. Rot. cor. Emin. Cerro d. 814,
cor. Peutring. dec. 166, n. 1.

Et itaque, &c.

Mantua Decisio XXII. Lib.VII.

150

sue totum predium, ad quod concessa fuit immisso, ut in d.
dec. cor. me. §. Proinde.

Adhuc in contractu hujusmodi fuerint praesentes solemnitates iuraturae servatae; interfuit enim in eo judicis decreta, quod solum requirebatur flante defectu curatoris, & proximiorum, seu confaginorum minoris, nec in defectum litorum iudex tenetur curatorum pro hoc contractu deputare, ut in Speiotana Salviani 22. Junii 1693. cor. R.P.D. meo Muto, & in dec. coram me. §. Ceterum; nec hodie contraria probatur observantia ex pluribus instrumentis adductis per Cartaginos.

Si vero loquar de illis requisitis per constitutionem Aegidianam, earum defectus non conflat, ex quo consanguinei minorum non interficiunt, & non doceatur de insufficiencia; quia non sufficit probare consanguineos non interfisi, sed ultra eorum praesentiam in loco contractus etiam probare debet minor, eos commode contractu intervenire possit, ut ob non interventum consanguineorum contractus de nullitate redargui valeat, Rot. dec. 50. & 366. utrobius n. 9. p. 18. & in dec. que reverderit. & absque eorum.

Non attenta distinctione inter casum, qui in contractu nulli adhibiti fuerint consanguinei, & minor excipiat tum de nullitate contractus, quo cau praeferitur minorum non teneri probare proximorum praesentiam in loco contractus, & commoditatem intercessendi, & casum quo minor sit actor, & petat recipiendum contractus, & tunc tenetur ad d. probationem, ex deductis per Posth. resl. 83. & 42. cum 4. seqq. Rot. dec. 643. n. 8. cor. Pen. ad quam etiam tenetur, quantum aliquid adhibiti fuerunt proximiores, sed minor excipiat alios magis propinquos adhibiri potuisse, quia DD. visum est semper, & in omni casu omnis id probandi incumbere minori, sive excipiat de nullitate contractus, sive agat, & tam quando nulli adhibiti fuerint consanguinei, quem quando aliqui, ut in his praecisis terminis sunt dec. 406. n. 8. & ibi Add. n. 19. cor. Greg. & 366. p. 18. rec.

Infringuit autem uti solemnitates extra se, ex lapsu annorum 8. & die contractus, una cum observatione defumpta ex quam plurimi solutionibus fructuum controversi tensus, presumi debet, ex deductis in mox circa dec. 50. & 399. utrobius. & non est necesse probare observantiam medianum solutionibus fructuum censum per spatium annorum triginta, & legabam ferentes pro re posse, quia vis praestimenti in suum statu in lapsu temporis cum acquisientem, & contra hec, ut in dec. 161. n. 13. & 14. p. 10. & dec. 145. n. 7. p. 15. & observantia solutionum magis confirmat huiusmodi presumptionem, ut in sapientiis dec. 50. & 366. utrobius. n. 9.

Demum circa solemnitates huius communis adhibendas si in alienationibus minorum insufficiunt non est, cum eorum defectus non videntur, ubi adeo minus iuramentum contractu ambient, sacramentum puberum, C. fiduciarum, vendit. Rot. dec. 200. n. 9. & 229. n. 3. cor. Bich. et. 86. n. 7. pag. 16. & in omnem casum cum huiusmodi censu creatione inter fuerit iudicis decreatum, & legitima causa ut probatum fuit, in proprio comperto, deinde etiam resultat solemnitates huius communis servatas fuisse, de quibus in l. magis para ff. de rebus eorum.

Et ita uterque, &c.

R. P. D. CACCIA.

Romana Censu.

Vn. 2. Februarie 1687.

ARGUMENTUM.

Minoris, vel Mulieris obligatio substituetur, non obstante defectu proximiorum, si in contractu adit juriamentum quod alli proximiores ultra contentientes non adiungit, cum aquitas non patiatur, quod Mulier, vel Minor circumveniat contrahentem, qui non teneat fca re totam ipsius Mulieris, vel Minoris genealogiam. Ex erroreitate causa in parte non irritatus contractus in toto, ubi decreta caderit super re in dividua, qualis est etiam quantitas, ad ordinatum dif. 32. de contractu obib. Card. de Luc. Verbo dicatur probata, si contractus sit debitum pro extincione defectus, & primum apparet deinde extinctum, ad effectum tam subtinendi obligationem Mulieris.

SUMMARIUM.

1. Effectus consensus proximiorum facit corrumpere contractum mulieris.
2. Et si deputatus sit loco illius curator, qui non sufficit vires pro-

Super Mat. de Donationibus, &c.

151

bis ejusdem anni, s. Nec majoris, cor. R.P. D. meo Benincasa. Et ita utraque &c.

R. P. D. MATTHEJO.

Romana Cambii.

Vn. 7. Februarie 1681.

ARGUMENTUM.

Filius familias etiam clericus, Urbis civis, vel incolae, requie abque Patrii consenuit contrahere, & si Clericus sit; deficientem autem parte, & existente Avo, existit authoritas istius: alliis hic potest contractum impugnare etiam tante nepote. Ad d. effectum sufficit incolatus ipsius avi.

SUMMARIUM.

1. Statutum Urbis irritat contractus filiorum familias etiam Clericorum, qui abque consenuit patris contraherunt, presumptive iuramentum dolosus exortum.
2. Deficiente patre existit consensus avi, si sit existat, alias obligatio non convalescit, nec post quam filius familias sui pater ratione individuat, si corruptum in toto, Rot. dec. 63. sub 6. & 7. & dec. 200. ubi n. 1. & seqq. p. 12. dec. 97. sub n. 6. & 7. p. 15.

Responsum enim fuit, quod debitum viri sub obligatione cambium contractum, & mandata relaxata erant in scitis 1270. & licet Illustrissimus Gratianus pres. qui erat iudex mandatorum, iustificat & exequi pro foliis scitis 920. tamen id fecit indulgendo seum considerando debitorum, quā ut revocaret in dubium exsuffit & veritatem ipsius debiti. Unde cum attenta obligatio camerali ipso tenore mandatorum ad effici periculum exequitionis etiam pro cediduo, cum speciali recurso ad eundem judicem, idatis esse videatur ad hoc, ut possit die verificata immiscentia carcerationis pro tota summa, Altograd. cons. 22. n. 21. lib. 1. Gratian. dif. 1. p. 18. n. 15. Rot. dec. 245. 4. 7. p. 4. & dec. 402. n. 6. p. 18. & in Romana domus 20. Junii 1685. n. 5. Nolla sequitur, coram R. P. D. meo Benincasa: quo vero ad partitum scitorum 60. frufruta queratur, an censu pro hac modica summa subfineretur ex verisimili causa indigentiarum domus, quia mandatorum A.C. de cuius exequitione hodie agitur, non contigerit partitum, sed fuit solummodo relaxatum pro supradictis scitorum 1270. Adeo supposito etiam defectu causae pro hac rata, adhuc non exinde corrumpere censu in toto, quia decreta est individuum, dum cadit super re dividua, prout est quantitas, & idem suffinet pro summa in qua non currit causa vera, & legitima, coram L. de controver. probit. dif. 32. numero. 19. Rota dec. 163. numer. 15. & seqg. & dec. 265. n. 13. p. 14. & in Romana census 14. Maii 1683. cor. bo. me. Paulutio. Praesertim quia dico fuerint causae contrahendi, nempe immensae carceratio, viri, & indigentiarum domus, & lux proportionem cuiuslibet ex dd. causis fuerint pecuniae in duas ratas distincte, & consequenter minus potest inter eas considerari individuas, l. iam. §. ex causa ff. de minor. 25. annorum. Menoch. cor. 123. n. 27. & seqg.

Similiter non relevat defectus versionis, ex quo mulier afferuerit accedere obligacioni ad hoc, ut pecuniae ad censem accepte ergarentur in extincionem debiti, quod vir habebat cum lanionibus, & pro quo imminebat periculum carcerationis: cum autem de huiusmodi precipia versione non confit, & quia pecuniae fuerint libere consignatae viro, idcirco mulieris obligatio non seruatam formam remaneat invalida. Martin. And. dec. 79. n. 7. & in rec. dec. 162. n. 4. p. 14. Quoniam licet predicta versione volita fuerit a muliere consequitiva ad causam, pro qua se obligat, ea tamen non fuit in pactum, & conditione deducta ad onus creditoris, qui propera in obligacione voluntaria mulieris non tenebatur esse de veritate sollicitus. Seraphin. dec. 1167. n. 1. Ubald. dec. 342. n. 12. & dec. 206. n. 6. & 7. & 12. & dec. 462. n. 14. & seqg. p. 18. & dec. 65. n. 15. p. 19. & in omnem casum, dum minores fuerint successivae fatis facti, nec probatur solutio ex diversis pecuniae expleta; id sufficit ad probandum versionem, quia eorum creditum presumuntur solutum ex pecuniae in hac causam receptis. Sard. cons. 181. n. 40. & dec. 155. n. 7. et seqg. Adden. ad B. r. rot. 346. n. 10. Greg. dec. 31. n. 2. & ibi Adden. n. 11. Dunoz. dec. 387. n. 10. et dec. 79. n. 20. p. 18.

Demum non obstat defectus revelationis. Tum quia non probatur, ut opus effet de tempore obligacionis. Gratian. dif. 1. p. 15. n. 17. Rot. dec. 52. n. 17. et seqg. p. 4. tom. 3. tum quia dicta obligatio est intra medietatem dotti, quo causa ubi currat iusta causa, sufficit etiam sine revelatore. Seraph. d. 1187. n. 2. & 4. 62. n. 8. p. 18. cum alius in Romana domus 20. Junii 1685. n. 5. Quod autem, & in eius confirmatione, sub die 5. Decem- Decif. ad Theat. de Luca Vol. III.

K 4 Clarior